

Orta Çağ'da Ordu ve Askeri Organizasyonlar

İçindekiler

- [Orta Çağ'da Ordu ve Askeri Organizasyonlar](#)
- [Orta Çağ Devletlerinin Ordusunun Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde](#)
- [Konargöçerlerde Ordu](#)
- [Yerleşiklerde Ordu](#)
- [Konargöçerler \(Göçebeler\) ve Yerleşikler Arasındaki Farklar](#)

Devletlerin; üretimin devamlılığı, toplumun refahı, adaletin sağlanması ve siyasi iktidarın korunması gibi temel görevlerini yapmak üzere sahip olduğu silahlı güce ordu denir. İlk Çağ'dan itibaren devletler; varlıklarını devam ettirebilmek, savaşlarda başarılı olabilmek, huzuru ve düzeni sağlayabilmek için güçlü ordular kurmaya çalışmışlardır. İlk Çağ'da eğitim, disiplin, saldırı ve manevra kabiliyeti bakımından yetersiz olan bağımsız ve ücretli hür savaşçı topluluklar [Orta Çağ'da](#) yerlerini düzenli ve disiplinli ordulara bırakmışlardır. Orta Çağ'da Avrupa'da kara savaşları şövalyeler, okçular ve kuşatma teknikleri etrafında cereyan etmiştir. Orta Çağ'da siyasi birlikten yoksun olan Avrupa'da ordular küçük oldukları için uzun süreli seferler düzenleyememiştir. Disiplin yönünden genelde zayıf olan Avrupa ordularında güçlü vasallar, her fırsatta kralın otoritesine karşı çıkmıştır. Krallar ise büyük seferlere ancak vasallarının rızasıyla girişebilmiştir.

Orta Çağ'ın en dikkat çeken paralı asker gruplarından biri İsviçre piyadeleridir. 5.5 metrelik kargırlarla ve hafif zırhla donanmış bu piyadeler falanks adı verilen kare biçimli savaş dizilimi ile süvarilere karşı etkili birlikler olmuşlardır. XIV. yüzyıldan sonra İngiltere ve Fransa gibi krallıkların ordularında maaş karşılığı asker bulundurmaya başlaması Avrupa'da askerlik mesleğini ortaya çıkarmıştır.

Orta Çağ Devletlerinin Ordusunun Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- Orduların yapısal özellikleri her devletin var olduğu coğrafi mekanın getirdiği kültürel özellikler ve pratik ihtiyaçlar çerçevesinde farklılık göstermiştir.
- İlk Çağ'da [Sümerler](#)de kentlerin büyümesi, devletin kurulması ve artan savunma endişesi

yüzünden ilk düzenli askeri birlikler kurulmuştur.

- **Mısırlıların** ordusu, yerel askeri birliklerden ve paralı askerlerden oluşurdu. Nil Nehri'nde ve denizlerde kullanılan yelkenli ve kürekli savaş gemilerine de sahip olan **Mısır İmparatorluğu**, güçlü donanmasıyla Kızıldeniz'de etkili olmuştur.
- **Hititler**de eli silah tutan her erkek savaş zamanında asker sayılırdı. Ancak kralın muhafızlığını yapan bir askeri kadro her zaman vardı ve ihtiyaç halinde paralı askerler de orduya alınırdı.
- **Eski Yunanistan uygarlığı**nda sağlam yapılı her erkek, gençliğinden başlayarak, belli bir eğitime tabi tutulurdu. Sparta'da ise erkek çocuklar yedi yaşından başlayarak askeri eğitim görmekteydi.
- Disiplini ile ün salmış **Roma imparatorluğu** ordusunun temeli lejyonlardan oluşmaktaydı. Her Roma vatandaşı 46 yaşına kadar asker sayılırdı.
- **Roma medeniyeti** ordusunda mühendisler, mimarlar, doktorlar ve diğer mesleklerde uzmanlaşmış kişilerde bulunmaktaydı. Bu nedenle Roma ordusu görev yaptığı bölgelerin ekonomik olarak kalkınmasında önemli rol oynamıştır.
- Ordularda kullanılan silahlar çoğunlukla ok, yay, kılıç, balta ve mızraktı.
- Ordu teşkilatlarının daimi hale geldiği **Orta Çağ** sonlarında, savaşlar süvari birlikleriyle yapılmıştır.
- Osmanlıların Yeniçeri Ocağı ile ilk örneklerini kurdukları daimi piyade birlikleri İngiltere, Hollanda, Fransa gibi Avrupa devletleri tarafından da etkili olarak kullanılmıştır.

Konargöçerlerde Ordu

Yerleşiklere göre hayat şartları daha zor olan konargöçerler savaşçı yapıya önem vermişlerdir. Askerlik ile sivil hayatın iç içe olduğu konargöçer toplumlarda eli silah tutan herkes asker sayılmıştır. Keşif ve yıpratma gibi savaş taktiklerini uygulayan konargöçerlerin askerî yapıları süvari ağırlıklıdır. Barış zamanlarından ata binme, ok ve cirit atma ile süreklilik gibi faaliyetlerle askerî özellikler pekiştirilmiştir. Konargöçer askerler ok, yay, kılıç, balta, hançer, gürz ve kement gibi silahları kullanmışlardır. Konargöçer askeri, dayanıklı, disiplinli, uyumlu ve süreklidir.

Yerleşiklerde Ordu

Orta Çağ'ın yerleşik toplumlarında ordular genellikle ücretli askerlerden oluşmuştur.

[Hazarlar](#), [Bizanslılar](#) ve Abbasiler genellikle ordularında ücretli Türk askerlerden yararlanmışlardır. Yerleşik ordular hücum, savunma ve kuşatma gibi savaş taktiklerini uygulamışlardır.

Konargöçerler (Göçebeler) ve Yerleşikler Arasındaki Farklar

Bütün yerleşik devletlerde görülen ağır donanımlı ve hareket şansı kısıtlı orduların aksine, Türk orduları hafif silahlı olan ve hızlı hücum yapabilen süvarilerden oluşuyordu. Konargöçerler ile yerleşik topluluklar arasındaki savaşlarda genellikle vur kaç taktiği ve yağma gibi girişimlerle konargöçerler üstünlük sağlamıştır.